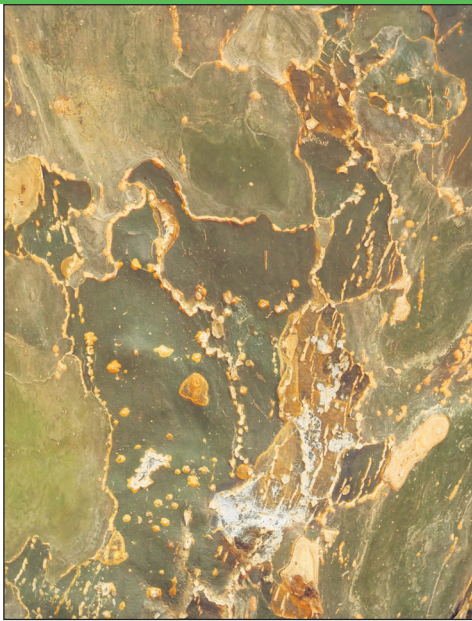

De wayaca

De wayaca wordt in de volksmond soms ook de palu di pùzel genoemd, ofwel puzzelboom, dankzij de structuur op de bast die aan puzzelstukjes doet denken. Deze boom vervelt actief en heeft hulp nodig om zijn stam te ontdoen van de harde bast, zodat hij in de breedte kan groeien. Die hulp krijgt de boom van vogels, waaronder de trupiaal. Tussen de loszittende schors zitten namelijk vaak rupsen, spinnen en mieren en dat lusten de vogels graag. Ze pellen de boom, en zorgen dat deze gezond blijft. Op de foto bast/schors en de karakteristieke ronde bladeren van deze boom.

NATUURDAGBOEK

Basten van bomen

Bomen bestaan uit verschillende onderdelen met elk een bepaalde functie. De wortels nemen stoffen en water uit de bodem op bijvoorbeeld, en bladeren zorgen voor de opname van noodzakelijke gassen voor de fotosynthese en de uitstoot van andere gassen, naast de productie van suikers. En ook de bast heeft een functie. In de plantkunde worden verschillende eigenschappen van een plant bekeken om deze te identificeren. De vorm van de plant, de grootte soms, de vorm, grootte en kleur van de bladeren, de bloemen en vruchten en bij bepaalde soorten ook de bast. In dit artikel een greep uit een aantal bekende boomsoorten met hun karakteristieke stammen.

TEKST EN FOTO'S MICHELLE PORS-DA COSTA GOMEZ

De bast van een boom is te vinden op de stam en takken ervan. Het is de buitenste laag van de takken en stam en het bestaat uit een levend deel waarin stoffen kunnen worden opgeslagen en een buitenste laag die dood is en stoffen bevat die de boom moet beschermen tegen vraat of ziekten. Een goed voorbeeld van dit soort beschermende stoffen is hars. Insecten die hun kaken in de bast van bomen met plakkerige hars zetten, lopen de kans dat hun kaken vastplakken, en dat zorgt ervoor dat de insecten er vaak niet eens aan beginnen. De boom wordt dan met rust gelaten. De bast van verschillende boomsoorten ziet er heel karakteristiek uit. Doordat bomen niet alleen in de lengte groeien, maar ook in de breedte, zijn er veel soorten waarbij de dikke bast bij groei in de breedte gaat barsten. En dat levert karakteristieke structuren op die vaak kunnen bijdragen aan de correcte identificatie van de soort. In dit artikel een aantal foto's van op het eiland bekende bomen, waarvan sommige een zeer karakteristieke bast en stam hebben, en andere die soms wat moeilijker te identificeren zijn.

De amandelboom

Deze boom is zeer populair als plant in wat oudere tuinen, de mensen met een moderne tuin halen er hun neus voor op omdat het te veel bladafval zou geven. Jammer, want deze boom, die zeer hoog kan worden, is een toevluchtsoord voor heel veel diersoorten, waaronder gekko's, anolissen, vogels en veel spinners en insecten. Daarnaast zijn de vruchten eetbaar en gezond (de boom is niet gerelateerd aan de echte amandel). Ook deze boom heeft een zeer karakteristieke vorm en bast: zilver tot donkergrijs met diepe groeven en patronen. De bladeren zijn groot met karakteristieke vorm.

De kadushi

Jonge kadushi's hebben nog geen stam. Het is pas als deze zuilcactus- en een respectabele leeftijd hebben bereikt dat ze een stam gaan vormen met een roodbruine papierachtige bast, waar ook nog wat stekels aan zitten.

De brasia

De brasia is een bijzonder karakteristieke boom van onze mondi en een dankbare boom in de tuin, die geen water nodig heeft. Hij wordt nogal eens verward met de kibrahacha omdat de brasia ook bijzonder hard hout heeft. Deze boom is in het verleden op grote schaal gekapt en geëxporteerd naar Amsterdam om rode verfstof uit het hout te halen. Gelukkig heeft de boom een kleine comeback gemaakt maar echt grote bomen zijn zeldzaam. De in elkaar gekrulde stam is zeer karakteristiek, en ook de grove bast is indicatief voor de boom. Met geringe voedingsstoffen en weinig water wordt zo toch een zeer stevige stam neergezet.

De dividivi

Dividivi's spreken tot de verbeelding vanwege de groei in de richting van de 'altijd waaiende noordoost-passaat'. In de praktijk vind je tegenwoordig nog nauwelijks dividivi-bomen van dergelijke leeftijd en formaat. Maar dat wil niet zeggen dat ze zeldzaam zijn, integendeel. De meeste planten krijgen echter niet de kans om goed door te groeien. De bast van deze boom is heel kurkachtig en donkergrijs tot grijsbruin van kleur met een zeer grillig patroon. De bladeren hebben een veerachtige opbouw.

Bird Watching Cross Island Tour

Op zaterdag 3 augustus organiseren we een eenmalige Bird Watching Cross Island Tour, waarbij we met een relatief kleine groep op zoek gaan naar verschillende soorten vogels en hun gedrag. Voor meer informatie en inschrijven kunt u terecht op de website www.birdwatchingcuracao.com.

Mata kombles

De mata kombles is een boompje dat meestal over het hoofd wordt gezien en dat is bijzonder jammer. De boom is namelijk altijd groen en heeft mooie groengeel gekleurde bladeren waardoor het er heel aantrekkelijk uitziet. Maar het is de stam die de show steelt. De lichtbruine bast is kurkachtig en doet soms zelfs aan kokosvezel denken, met prachtige structuren en patronen.

Natuurfoto's maken

Hou je van foto's maken van de natuur op het eiland, of wil je graag genieten van andermans foto's die gemaakt zijn in de natuur van Curaçao? Dan kun je nu deel uitmaken van een nieuwe Facebook-groep met de naam Curaçao Nature Photography.

Vragen over de natuur in het algemeen

Heb je een vraag over de natuur, dan kun je die stellen in de Facebook-groep Re-Discover Your Mond Side. Of stuur je vraag naar de redactie van deze krant. De vraag wordt dan doorgestuurd en wellicht in het volgende artikel beantwoord, als dat kan.

Vragen over vogels

Heb je een vraag over vogels op het eiland, dan kun je die stellen via de website www.birdwatchingcuracao.com. Klik op Ask your question en stuur in.